

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 17Co/12/2025  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824201406  
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3824201406.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyho a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XXXX, D., 2/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX/XX, D., zast.: LMH Legal, s.r.o., so sídlom Modra, Moyzesova č. 314/39, IČO: 55 137 652, konajúca JUDr. Ľuboš Hagara, Moyzesova 39, Modra, proti žalovanej: G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, I. J. E., o určenie trvania záložného práva, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. augusta 2024, č. k. 15C/13/2024-64 takto

### rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobcom 1/, 2/ priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom výrokom I. súd určil, že záložné právo k nehnuteľnostiam, vzniknuté na základe „Zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť a Mandátnej zmluvy“, uzavretej medzi žalobcom v 1/ a 2/ rade ako záložnými veriteľmi a žalovanou ako záložcom, uzavreté dňa 11.06.2018 naďalej trvá. Výrokom II. žalobcom 1/ a 2/ priznal voči žalovanej spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali určenia, že záložné právo vzniknuté na základe Zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť a Mandátnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom v 1/ a 2/ rade ako záložnými veriteľmi a žalovanou ako záložcom uzavretej dňa 11.06.2018 naďalej trvá. Poukázali na predchádzajúce súdne konanie vedené na OS Prievidza pod sp. zn. 8C/24/2020, v ktorom sa domáhali určenia neplatnosti právnych úkonov odstúpenia od zmlúv, pričom v konečnom dôsledku po rozhodnutí odvolacieho súdu bola ich žaloba zamietnutá bez meritórneho prieskumu vo veci vzhľadom na neexistenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Výsledok sporu bol oznámený Okresnému úradu Prievidza, odbor katastrálny k záznamovému konaniu Z 3608/2020 oznámením z 04.02.2024, pričom žalobcovia boli znova odkázaní na podanie žaloby, lebo inak bude katastrálny úrad považovať odstúpenie od zmluvy za akceptované a vykoná výmaz záložného práva.

3. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť, resp. konanie zastaviť pre prekážku res iudicata s poukazom na konanie sp. zn. 8C/24/2020, kde došlo k zamietnutiu žaloby žalobcov, pričom predmetom konania bolo určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy o záložnom práve a v tejto veci ide o tú istú vec s tým istým predmetom konania a medzi tými istými osobami. Ďalej vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku žalobcov, keď mala za to, že k podaniu žaloby došlo po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty, preto je uplatnený nárok premlčaný.

4. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobcov 1/, 2/ je dôvodná. Z listinných dôkazov mal za preukázané, že žalobcovia ako veritelia uzavreli so žalovanou ako dlžníčkou dňa 11.06.2018 Zmluvu o pôžičke, v zmysle ktorej jej poskytli v súlade s čl. II. Zmluvy o pôžičke finančné prostriedky vo výške 62 000,- eur dohodnutým spôsobom a na dohodnutý účel, ktoré sa žalovaná v zmysle čl. III. Zmluvy o pôžičke zaviazala splatiť v dohodnutých termínoch splatnosti. Na zabezpečenie vyššie uvedenej pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o pôžičke uzavreli v rovnaký deň t. j. dňa 11.06.2018 žalobcovia v 1. a 2. rade ako záložní veritelia so žalovanou a p. K. E. ako záložcami Zmluvu o záložnom práve na nehnuteľnosť a taktiež Mandátnu zmluvu, v zmysle ktorej zriadili záložcovia záložné právo na nehnuteľnosti špecifikované v čl. III. tejto zmluvy zapísané na LV č. XXXX a LV č. XXXX v k. ú. E.. Žalovaná sa v priebehu roka 2018 na základe Zmluvy o prevode vlastníckeho práva V 3617/2018 stala výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX v k. ú. E., čím sa stala jediným záložcom v zmysle skôr uzavretej Zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť a Mandátnej zmluvy zo dňa 11.06.2018.

5. Výzvou z 26.05.2020 žalobcovia vyzvali žalovanú k zaplateniu nesplatennej časti pôžičky vo výške 52 000,- eur a taktiež zmluvnej pokuty. Listom z 23.06.2020 žalobcovia oznámili žalovanej začatie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, a to na nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX G. F. XXXX k. ú. E..

6. Odstúpením od zmluvy o záložnom práve žalovaná dňa 19.06.2020 písomne odstúpila od zmluvy o záložnom práve, pričom v texte uvádza, že dňa 28.05.2020 odstúpila od zmluvy o pôžičke z 11.06.2018, má za to, že zmluva o pôžičke je neplatná a neúčinná z dôvodov špecifikovaných v odstúpení od zmluvy. Zmluva o záložnom práve bola uzatvorená v tiesni a contra bonos mores a Zmluva o pôžičke je contra legem, preto odstupuje od zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť. Taktiež dňa 28.05.2020 žalovaná písomne odstúpila od zmluvy o pôžičke z 11.06.2018, pretože ju uzavrela v tiesni a veritelia konali contra bonos mores.

7. Rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 8C/24/2020 zo dňa 06.10.2022 súd určil, že právny úkon žalovanej, a to odstúpenie zo dňa 28.05.2020 od Zmluvy o pôžičke z 11.06.2018 je neplatné, určil, že odstúpenie od Zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť a Mandátnej zmluvy z 11.06.2018 je neplatné. Rozsudkom KS Trenčín č. k. 27Co/136/2020 - 162 zo dňa 06.12.2023 bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený tak, že žaloba bola zamietnutá ako procesne neprípustná.

8. Listom z 04.02.2024 žalobcovia oznámili Okresnému úradu Prievidza, odbor katastrálny zamietnutie žaloby vo veci sp. zn. 8C/24/2020 bez meritórneho rozhodnutia vo veci, a to pre nesprávne posúdenie naliehavého právneho záujmu. Zároveň žiadali o zápis poznámky o začatí súdneho konania sp. zn. 4C/31/2020, v ktorom si žalobcovia uplatňujú svoju peňažnú pohľadávku z pôžičky voči žalovanej a tiež navrhli prerušiť záznamové konanie Z 3608/2020. Okresný úrad Prievidza, katastrálny odbor listom z 08.02.2024 oznámil žalobcom k návrhu na vykonanie poznámky ohľadom súdneho konania vo veci 4C/31/2022, že nedôjde k vyznačeniu poznámky, pretože v tomto sa neuplatňuje vecné právo. Pre zápis vecného práva k nehnuteľnosti nepostačuje ani súdne rozhodnutie, v ktorom sa rieši otázka odstúpenia od zmluvy ako predbežná otázka. Žalobcovia boli vyzvaní v lehote 30 dní podať príslušnú žalobu na súd a túto oznámiť úradu s tým, že ak takáto žaloba podaná nebude, úrad bude považovať odstúpenie od zmluvy za akceptované.

9. Súd prvej inštancie pred vecným posúdením veci sa najskôr zaoberal námietkou res iudicata, ktorú opakovane vznesla žalovaná s poukazom na to, že totožná vec bola právoplatne vyriešená v konaní vedenom na OS Prievidza sp. zn. 8C/24/2020 v spojení s konaním vedenom na KS Trenčín sp. zn. 27Co/136/2020 a dospel k záveru, že o takúto negatívnu procesnú podmienku v konaní nejde. Ďalej sa zaoberal danosťou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a dospel k záveru, že žalobcovia naliehavý právny záujem na požadovanom určení majú, keď určenie existencie ďalšieho trvania záložného práva aj po úkone odstúpenia od Zmluvy o záložnom práve vykonanom žalovanou dňa 19.06.2020 je pre žalobcov jediným právnym prostriedkom ako docieľiť zamedzeniu výmazu ich záložného práva.

10. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal námietkou žalovanej spočívajúcou v námietke premlčania uplatneného nároku v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že ani táto námietka nie

je podstatná a je zmätočná. Súd prvej inštancie uviedol, že za situácie, keď záložné právo je naďalej zapísané v prospech žalobcov a žalovaná je presvedčená o premlčaní záložného práva, musela by sa domáhať záveru o tom, že záložné právo už nie je dané, resp. neviazne z dôvodu premlčania v samostatnom konaní, pretože len samotná procesná obrana v prejednávanej veci by k takému záveru viesť nemohla vzhľadom na znenie žalobného petítu (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 162/2022). Bez ohľadu na uvedené však podľa názoru súdu prvej inštancie je táto námietka žalovanej nedôvodná. Žalovaná zdôvodňuje, že odstúpenie od zmluvy bolo vykonané dňa 19.06.2020 a k podaniu tejto žaloby došlo 08.03.2024, t. j. po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Len hypoteticky, ak by odstúpenie od zmluvy bolo platné a vyvolalo by právne účinky, znamenalo by to, že zmluva o záložnom práve sa zrušuje a premlčacia doba by ako taká neplynula vôbec. V danej veci, súd prvej inštancie odstúpenie od zmluvy považuje za neplatný právny úkon, preto sa od neho ako právne významnej skutočnosti nemôže odvíjať žiadna premlčacia doba. Súd prvej inštancie sa plne stotožnil s argumentáciou žalobcov, že záložné právo sa nepremilčí skôr ako samotná pohľadávka v zmysle § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom žalovaná ani netvrdí, že peňažná, a teda zabezpečená pohľadávka mala zaniknúť z nejakého dôvodu. K zániku pohľadávky doteraz nedošlo a žalovaná ju dodnes neuhradila. Aktuálne je neprávoplatne priznaná vo veci vedenej pred OS Prievidza sp. zn. 4C/31/2020.

11. Ďalej sa súd prvej inštancie ako predbežnou otázkou zaoberal tým, či odstúpenie žalovanej od Zmluvy o záložnom práve z 11.06.2018 bolo platné a mohlo zrušiť predmetnú záložnú zmluvu v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že odstúpenie žalovanej od záložnej zmluvy je neplatné, záložné právo ako také existuje a trvá naďalej. Žalobcovia v žalobe uviedli, že odstúpenie je neplatné, pretože neexistovali žiadne hmotnoprávne dôvody na odstúpenie v zmysle § 49 Občianskeho zákonníka, poukázali na fakty, a to bezúročnosť pôžičky, dĺžku splatnosti, čím je objektívne spochybnené, že by malo ísť o nápadne nevýhodné podmienky. Žalovaná k tvrdeniam žalobcov k otázke odstúpenia od zmluvy nezaujala žiadne stanovisko, nevyjadřila sa vôbec k odstúpeniu od zmluvy o záložnom práve, účinne nepoprela tvrdenia žalobcov a nenavrhol vykonať žiaden dôkaz k preukázaniu platnosti odstúpenia. Jej obrana v konaní sa sústredila len na námietku res iudicata a námietku premlčania. Súd prvej inštancie preto považoval toto skutkové tvrdenie (v otázke neexistencie dôvodov tiesne a nápadne nevýhodných podmienok vzhľadom na okolnosti zmluvy) za nesporné, resp. nepopreté, v zmysle ust. § 150 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 CSP. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že tvrdenia žalobcov o neplatnosti odstúpenia od zmluvy o záložnom práve sú nesporné, pričom uviedol, že poskytol stranám aj predbežné právne posúdenie, kde uviedol názor ohľadom neplatnosti odstúpenia, pričom aj po tomto zostala žalovaná čo do dôkaznej aktivity pasívna. Súd prvej inštancie napriek uvedenému uzatvoril, vychádzajúc z obsahu spisu a predovšetkým z rozsudku OS Prievidza č. k. 8C/24/2020-132 z 06.10.2022, že odstúpenie od zmluvy o záložnom práve je neplatným právnym úkonom, pretože zákonné dôvody odstúpenia neboli naplnené. Uviedol, že žalovaná jednoduchou formuláciou uvádza, že odstupuje od zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť zo dňa 11.06.2018, pretože bola uzatvorená v tiesni a contra bonos mores. Bližšie skutkové tvrdenia dôvodov odstúpenia podľa zákona v písomnom odstúpení neuvádza, pričom žalovaná nemôže po odstúpení rozširovať a skutkovo dopĺňať dôvody tiesne a nápadne nevýhodných podmienok, ktoré v odstúpení ani neuvádza. Súd prvej inštancie sa s týmito dôvodmi oboznámil len z obsahu spisu 8C/24/2020, pričom uviedol, že preberá odôvodnenie rozhodnutia v časti neplatnosti odstúpenia, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje a na ktoré v odôvodnení odkázal.

12. Súd prvej inštancie preto žalobe vyhovel, pričom uviedol, že vychádzal z formulácie žalobného petítu.

13. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorá žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby sám vo veci rozhodol. Ako odvolací dôvod uviedla, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). V odvolaní poukázala na to, že jej obrana a argumentácia bola od počiatku postavená na skutočnosti, že zo strany prvostupňového súdu už nie je možné v tomto súdnom konaní skúmať platnosť, či neplatnosť odstúpenia od Zmluvy o záložnom práve a Mandátnej zmluvy zo dňa 11.06.2018 zo strany žalovanej, nakoľko túto skutočnosť už skôr prejednával Okresný súd Prievidza v súdnom konaní pod sp. zn. 8C/24/2020, v spojení s odvolacím konaním vedenom na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 27Co/136/2022, a taktiež z dôvodu vznesenej námietky premlčania žalovanej proti možnému skúmaniu súdom platnosti, či neplatnosti jednostranného odstúpenia žalovanou od týchto zmlúv po uplynutí všeobecnej trojročnej

premlčacej lehoty po odstúpení od Zmluvy o záložnom práve a Mandátnej zmluvy zo dňa 11.06.2018. Z tohto dôvodu ani žalovaná v tomto súdnom konaní nepovažovala za potrebné vyjadrovať sa k dôvodom jej jednostranného odstúpenia od Zmluvy o záložnom práve a Mandátnej zmluvy zo dňa 11.06.2018, v spojení so Zmluvou o pôžičke dňa 11.06.2018 a nepovažovala za potrebné preukazovať jej tieseň a nápadne nevýhodné podmienky pri uzatváraní predmetných zmlúv, keďže tieto skutočnosti po platnom odstúpení od týchto zmlúv už neboli predmetom tohto súdneho konania. Naďalej však považuje odstúpenia za platné právne úkony. V súdnom konaní taktiež uviedla, že petit podanej žaloby je neurčitý a nevykonateľný, nakoľko z obsahu petitu žaloby nie je zrejmé, o aké konkrétne záložné právo sa jedná a na akej konkrétnej nehnuteľnosti je zriadené, preto z dôvodu neurčitosti a nevykonateľnosti petitu žaloby malo dôjsť zo strany prvostupňového súdu k zamietnutiu žaloby.

14. K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadrili žalobcovia 1/, 2/ prostredníctvom právneho zástupcu, ktorí žiadali, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Poukázali na to, že napriek tomu, že žalovaná vo svojom odvolaní ako odvolací dôvod uviedla ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, v obsahu jej odvolania ho nijak bližšie nešpecifikovala, pričom z odvolania žalovanej objektívne nemožno zistiť, z akých dôkazov mal prvoinštančný súd údajne dospieť k nesprávnym skutkovým zisteniam, a zároveň aké nesprávne skutkové zistenia podľa žalovanej to majú vôbec byť. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP uviedli, že vo vzťahu k námietke res iudicata a námietke premlčania sa v konaní podrobne vyjadrili, preto sa z dôvodu hospodárnosti nebudú opakovať. V uvedených otázkach nedošlo k žiadnemu nesprávnemu právnemu posúdeniu veci zo strany prvoinštančného súdu, naopak súd prvej inštancie v rozhodnutí túto právnu vec vysvetlil dostatočne zrozumiteľným a vecným spôsobom aj pre osobu neznalú práva (žalovaná), ktorá v tomto smere v odvolaní neuviedla nič iné ako skopírovanie svojej predchádzajúcej argumentácie z prvoinštančného konania, kde rezonuje poukaz na rôzne súdne rozhodnutia, ktoré sú v danej veci buď neaplikovateľné alebo ktorých skutočnému významu žalovaná ako strana sporu bohužiaľ nerozumie, resp. si ich mylne vykladá. Vo vzťahu k námietke žalovanej, ktorú vznesla po prvýkrát až v rámci svojej záverečnej reči na pojednávaní dňa 19.08.2024 odkázali na bod 26 a 27 odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa plne stotožňujú. Žalobný petit žaloby a tým aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie nie je neurčitý ako sa domnieva žalovaná, keď ako správne uviedol súd prvej inštancie, postačuje označenie právneho úkonu (zmluvy), z ktorej záložné právo vzniklo a nie je osobitne potrebné vo výroku uvádzať všetky založené nehnuteľnosti, pretože sa to týka pozitívneho zápisu na listoch vlastníctva, ktorý už existuje a určovací petit sa zároveň týka všetkých nehnuteľností, ktoré boli predmetom konkrétnej záložnej zmluvy.

15. Žalovaná v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcov argumentačne zotrvala na dôvodoch podaného odvolania.

16. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

17. V zmysle 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

19. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

20. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

21. V preskúmvanej veci žalovaná v odvolaní uplatnila ako odvolací dôvod ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

22. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

23. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

24. Na základe preskúmania správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správny skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami strán, v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal, ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Prijaté právne závery náležite a podrobne vysvetlil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplývajú jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

25. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením veci a podľa § 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje.

26. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a nutnosti vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní v zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd dodáva nasledovné:

27. Predovšetkým je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zodpovedajúcim spôsobom reaguje na námietky žalovanej vznesené pred súdom prvej inštancie spočívajúce v námietke *res iudicata* a v námietke premlčania uplatneného nároku, pričom z odvolania žalovanej je zrejmé, že táto vo svojom odvolaní znova iba opakuje tú istú argumentáciu, ktorú použila už v konaní pred súdom prvej inštancie a na ktorú súd prvej inštancie podrobne a vecne správne reaguje v odôvodnení svojho rozhodnutia.

28. Žalovaná v podanom odvolaní najmä opakovane uvádza, že súd prvej inštancie vo veci už nemohol rozhodovať, pretože ide o vec rozhodnutú, a že uplatnený nárok žalobcov je premlčaný. Je tak zrejmé, že žalovaná svojím odvolaním napáda predovšetkým nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, ktorá skutočnosť zakladá možnosť uplatnenia odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalovaná však v odvolaní neuvádza v čom vidí opodstatnenosť uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam), k akým nesprávnym skutkovým záverom podľa jej názoru mal súd prvej inštancie dospieť, resp. akého nesprávneho postupu sa súd prvej inštancie dopustil pri hodnotení výsledkov dokazovania. Žalovanou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP preto odvolací súd nepovažoval za dôvodný.

29. Pokiaľ ide o žalovanou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci), žalovaná opodstatnenosť tohto odvolacieho dôvodu videla v tom, že súd prvej inštancie nemal vôbec vo veci rozhodovať, nakoľko ide o vec právoplatne rozhodnutú s poukazom na rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 8C/24/2020 z 06.10.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27Co/136/2020-162 zo dňa 06.12.2023, ako aj v námietke premlčania uplatneného nároku.

30. Preskúmaním odvolací súd zistil, že ani tento žalovanou uplatnený odvolací dôvod nie je dôvodný.

31. Podľa § 230 CSP, ak sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

32. Citované zákonné ustanovenie vyjadruje zásahu, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Ide teda o existenciu prekážky právoplatne rozhodnutej veci (rei iudicatae), ktorá tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex officio a len čo súd zistí existenciu tejto prekážky, musí konanie zastaviť.

33. Teória procesného práva vymedzuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sa v konaní zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní ukončenom právoplatným rozhodnutím súdu, pričom procesné postavenie týchto osôb je v tejto súvislosti bez významu. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený. Podmienky totožnosti strán sporu a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne.

34. V preskúmvanej veci sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že o prekážku veci právoplatne rozhodnutej sa v danej veci nejedná. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že vo veci, prejednávanej pred Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 8C/24/2020 išlo o konanie, v ktorom sa žalobcovia 1/, 2/ domáhali určenia, že odstúpenie žalovanej od Zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť a Mandátnej zmluvy z 11.06.2018 je neplatné, pričom rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým žalobe žalobcov vyhovel, bol odvolacím súdom (rozsudkom KS v Trenčíne sp. zn. 27Co/136/2020-162 zo dňa 06.12.2023 zmenený tak, že žaloba bola zamietnutá, avšak len z procesných dôvodov, ako procesne neprípustná žaloba, teda bez meritórneho prieskumu veci. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je pritom zrejmé, že tento považoval za procesne prípustnú žalobu takú, ktorá by bola podaná podľa ust. § 137 písm. c) CSP, t. j. žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je, ako aj následne žalobcovia 1/, 2/ podaním predmetnej žaloby učinili. Je tak zrejmé, že v preskúmvanej veci nie je naplnená druhá zákonná podmienka vyžadovaná ust. § 230 CSP, a to totožnosť predmetu konania, pretože vo veci 8C/24/2020 išlo o určovací nárok týkajúci sa neplatnosti právnych úkonov, a to odstúpenia od Zmluvy o pôžičke a Zmluvy o záložnom práve z 11.06.2018, pričom v prejednávanej veci ide o určenie, či vecné právo k cudzej veci, t. j. záložné právo k nehnuteľnosti naďalej trvá, ide teda o dva rozdielne predmety konania. Tak ako na to správne poukázal súd prvej inštancie, vo veci 8C/24/2020 končilo konanie a dokazovanie posúdením platnosti právneho úkonu - odstúpenia žalovanej (ktorá však v predmetnej veci ani nebola rozhodnutím súdu vyriešená, pretože došlo k zamietnutiu žaloby z procesných dôvodov), pričom v tejto veci je predmetom konania určenie, že záložné právo naďalej trvá, teda o druhovo inú žalobu, v ktorej súd musí skúmať aj ďalšie skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na existenciu záložného práva. Záver súdu prvej inštancie, že o prekážku právoplatne rozhodnutej veci v preskúmvanej veci nejedná, preto považoval odvolací súd za správny a odvoláciu námietku žalovanej v tomto smere za nedôvodnú.

35. Opodstatnenosť odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP žalovaná ďalej videla v tom, že súd prvej inštancie podľa jej názoru nesprávne vyhodnotil ňou vznesenú námietku premlčania, keď vzhľadom na dátum odstúpenia od zmluvy zo dňa 19.06.2020 a dátum podania žaloby (08.03.2024) považovala uplatnený nárok žalobcov za premlčaný.

36. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

37. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ust. § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

38. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie od dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

39. Premlčanie definujeme ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie námietky premlčania znamená, že súd nemôže premlčané

právo priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

40. V preskúmvanej veci žalovaná považovala nárok za premlčaný vzhľadom na dátum odstúpenia od zmluvy dňa 19.06.2020 a dátum podania žaloby na súd (08.03.2024), teda uplatnený po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty. Tento názor žalovanej odvolací súd v súlade s názorom prvoinštančného súdu nepovažoval za správny. Z obsahu spisu je zrejmé, že predmetom tohto konania je určovací žaloba, určenie, že záložné právo vzniknuté na základe Zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť a Mandátnej zmluvy uzavretej medzi žalobcami v 1. a 2. rade ako záložnými veriteľmi a žalovanou ako záložcom uzavretej dňa 11.06.2018 naďalej trvá. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí odstúpenie žalovanej posúdil ako neplatné, pričom žalovaná sa proti tomuto právnomu názoru súdu prvej inštancie v konaní pred súdom prvej inštancie nebránila, ako to vyplýva aj z jej odvolania, v ktorom uvádza, že nepovažovala za potrebné vyjadrovať sa k dôvodom jej jednostranného odstúpenia od Zmluvy o záložnom práve a Mandátnej zmluvy zo dňa 11.06.2018, vzhľadom na ňou vznesenú námietku res iudicata a premlčania uplatneného nároku. Keďže súdom prvej inštancie bolo odstúpenie žalovanej od Zmluvy o záložnom práve a Mandátnej zmluvy zo dňa 11.06.2018 posúdené ako neplatné, následne sa od takéhoto odstúpenia nemôže odvíjať žiadna premlčacia doba, a preto nárok žalobcov nemôže byť premlčaný. Je pritom potrebné poukázať aj na ust. § 100 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka, pričom z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie nevyplývalo, že by zabezpečená pohľadávka bola premlčaná.

41. Posledná námietka žalovanej spočívala v tom, že rozsudok súdu prvej inštancie je neurčitý a nevykonateľný, nakoľko podľa žalovanej z obsahu petitu žaloby nie je zrejmé o aké konkrétne záložné právo sa jedná a k akej konkrétnej nehnuteľnosti je zriadené, teda samotný petit žaloby je nesprávny. Ani túto odvolaciu námietku žalovanej odvolací súd nemohol akceptovať. Z výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že súd prvej inštancie týmto výrokom určil, že záložné právo k nehnuteľnostiam, vzniknuté na základe „Zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosť a Mandátnej zmluvy“, uzavretej medzi žalobcom v 1. a 2. rade ako záložnými veriteľmi a žalovanou ako záložcom, uzavreté dňa 11.06.2018 naďalej trvá. Je pravdou, že v danom výroku súd prvej inštancie nešpecifikoval v konkrétnostiach záložné právo tým spôsobom, že by uviedol číslo vkladového konania, pod ktorým je záložné právo v katastri nehnuteľností zapísané, ani nešpecifikoval, ku ktorým konkrétnym nehnuteľnostiam sa záložné právo vzťahuje, napriek uvedenému je odvolací súd toho názoru, že rozsudok súdu prvej inštancie je spôsobilým podkladom pre zápis do katastra nehnuteľností, z dôvodu, že pozitívny zápis záložného práva na príslušných listoch vlastníctva v katastri nehnuteľností už existuje, preto podľa názoru odvolacieho súdu postačuje označenie právneho úkonu (zmluvy), z ktorej záložné právo vzniklo a nie je potom potrebné osobitne vo výroku uvádzať ani všetky založené nehnuteľnosti, pretože určovací petit sa zároveň týka všetkých nehnuteľností, ktoré boli predmetom tejto konkrétnej záložnej zmluvy.

42. Odvolacie námietky žalovanej tak neboli dôvodné. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, a to aj vo výroku týkajúceho sa nároku na náhradu trov konania, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP si odvolací súd osvojuje dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje.

43. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom 1/, 2/ priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko boli v odvolacom konaní plne úspešní. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady bude rozhodovať súd prvej inštancie.

44. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).